

**ORTA TOROSLARDA
YAŞAYAN
SARIKEÇİLİ YÖRÜKLERİ
(GELENEK, GÖRENEK ve İNANIŞLARI)**

İlbey DÖLEK

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığının bantrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-686-0

Kitap Adı

Orta Toroslarda Yaşayan Sarıkeçili Yörükleri (Gelenek, Görenek ve İnanışları)

Yazar

İlbey DÖLEK

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

REL037060

DOI

10.37609/akya.1367

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Bu kitabın ilham kaynağı,
Konar-Göçer Türk kültürünün yaşıyan temsilcileri
Sarıkçeçili Yörükleridir...*

*“ Arkadaşlar! Gidip Toros dağlarına
bakınız. Eđer orada tek bir Yörük çadırı görürseniz ve o
çadırda bir duman tütüyorsa şunu iyi biliniz ki bu dünyada
hiçbir güç ve kuvvet bizi yenemez.”*

M. Kemal Atatürk

» TAKDİM

Kültür ve medeniyetlerin iç içe geçtiği günümüz dünyasında emperyal batı medeniyetinin diğer kültür ve medeniyetleri yok ettiği bir dünyada yaşanılmaktadır. Bu çerçevede tarihe mal olmuş ancak zaman içerisinde Batı medeniyeti karşısında yok olmuş ve günümüze ulaşamamış Mayalar, İnkalar ve Aztekler gibi medeniyetleri hatırlamak yerinde olacaktır. Kültürel unsurların kaybolması nadiren de olsa dış etkenlere bağlı kalmadan bizzat o kültürün taşıyıcısı insanlar tarafından ya da kendiliğinden de ortaya çıkabilir. Sonuçları benzer olsa da birincisinde zorlayıcı dış unsurların etkisinin diğerine göre daha yıkıcı olduğu görülür.

Milletleri diğer milletlerden ve topluluklardan ayıran yegâne şey onların bizzat ürettikleri değerdir. Bunlar; mabetten sanata, mimariden hanlara, hamamlara ve köprülere kadar maddi değerler olabildiği gibi; yine o toplum tarafından üretilen inanışlar, adetler, gelenekler, sözlü kültür veya mitoslara kadar üretilen sayısız manevi değerleri içerisine almaktadır. Atalardan devralınan bu yapılara sahip çıktığı ölçüde hem bu semboller nesiller boyu yaşayacak ve yaşatılacak hem de geçmiş köklerinden koparılmadan gelecek nesillere miras bırakılmış olacaktır. Bunlar söylenirken yeniden ata binilsin, ok atılsın, kılıç kuşanılıp Orta Asya steplerindeki gibi göçebeliğe geri dönülsün amaçlanmamaktadır. Bu cümleleri kurmaktaki amaç geçmişten günümüze özümüzü, kimliğimizi ve bizi biz yapan bu değerleri yaşatan ve günümüzde çok az temsilcisinin kaldığı varsayılan kimselere destek olmaktır. Aynı zamanda bu gibi konularda bilimsel çalışmalar yapılmasını teşvik etmektir. Esasında bu ve buna benzer çalışmalar batı ve uzak doğu ülkelerinde atalarından kalma eski kerpiç ev ya da yerleşimlerin muhafazası, eskiden kullanılan alet ve eşyaların teşhir edilmesi ve onların kullanılması şeklinde sürdürülmektedir. Bu türden yer ve mekânlar, özellikle öğrencilere, yerli ve yabancı

turistlere ve halka gezdirilerek kökleri ile olan bağlar kuvvetlendirilmeye çalışılmakta ve kültür kodlarından kopmadıkları gösterilmektedir. Bizim de farklı medeniyetler karşısında yok olmamız için kendi öz değerlerimizi yaşatmak ve mümkünse yerel değerlere sahip çıkılması gerektiği düşünülmektedir.

Günümüzde Türk kültürü ve medeniyeti erimeye, erozyona uğramaya ve yozlaşmaya doğru hızlı adımlarla devam etmektedir. Dikkatlice bakıldığında bunun iki temel ayağının olduğu görülmektedir. Bunlardan birisi; Batı medeniyeti ve onun batılı ve misyoner temsilcilerinin oluşturmaya çalıştığı “Noel Baba” örneğinde olduğu gibi Hristiyan Aziz kültünü yerleştirmeye çalışmak, (oysa Anadolu toprakları bağrında binlerce Türk ve Müslüman Babaları barındırmaktadır) bir diğeri de İslam adına iş yaptığını söyleyerek mezarlıkların etrafının çevrilmesi, mezar yaptırılması veya ölmüş ataların kabirlerinin ziyaret edilmesini yasaklayan Vehhabi anlayıştır. Bu iki anlayışa inat Anadolu insanı Türkistan coğrafyasından Anadolu topraklarına taşıdığı bir kısım değerleri yaşamaya ve yaşatmaya devam etmektedir. Onlardan biri de Anadolu’da geleneksel yaşantılarını sürdürmeye çalışan Sarıkeçili Yörükleridir.

Yazar, Anadolu coğrafyasında özellikle de Orta Toroslarda geleneksel hayatlarını sürdüren Sarıkeçili Yörüklerinin öncelikle doğum, ölüm ve evlenme ile öne çıkan konular olmak üzere onların günlük hayatlarından, önemli gün ve gecelerine, gelenek görenek ve dini inançlarından sosyal yaşantılarına kadar yaşama dair ne varsa neredeyse tümünü “*Orta Toroslarda Yaşayan Sarıkeçili Yörükleri (Gelenek, Görenek ve İnanışları)*” adlı kitabının özüne ustaca katmış, konunun hakkını vermiş, bilgi yüklü ve bir o kadar da zevkle okunabilen bir eser ortaya koymuştur.

Doç. Dr. Hamza Karaoğlan

KISALTMALAR

Ank.: Ankara
Akt. : Aktaran
AÜ. : Ankara Üniversitesi
Bkz. : Bakınız
t.y : Basım tarihi yok
y.y. : Basım yeri yok
Bşk.: Başkan
cm. : Santimetre
C. : Cilt
Coğ. : Coğrafya
Çev. : Çeviren
Der. : Dergisi
DTCF : Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi
Ens.: Enstitü
Fak. : Fakülte
Haz. : Hazırlayan
İst. : İstanbul
İ.Ü. : İstanbul Üniversitesi
KSÜ. : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
km. : Kilometre
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
M.Ö. : Milattan Önce
TDK : Türk Dil Kurumu
TTK : Türk Tarih Kurumu
Üni. : Üniversitesi
vb.: Ve benzeri/ ve benzerleri
vs: Vesaire
s./ss: Sayfa/Sayfalar
TC : Türkiye Cumhuriyeti
Yay : Yayınevi
Yard: Yardımcı

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
1. Konu, Amaç ve Önem	3
2. Yöntem ve Teknikler	5
3. Kapsam ve Sınırlılık	9
4. Evren ve Örneklem	10
5. Önceki Çalışmalar	11

BİRİNCİ BÖLÜM

Konar-Göçerlik ve Sarıkeçili Yörükler.....	15
1. Oğuz, Türkmen ve Yörük	15
2. Orta Toroslarda Sarıkeçili Yörükler	22
3. Geçmişten Bugüne Sarıkeçililer	29
4. Sarıkeçililerde Yaylacılık.....	34
5. Sarıkeçililerde Göç	37
6. Sarıkeçililerde Kara Çadır	42
6.1. Çadır Türleri.....	48
6.2. Yeni Çadır Açma (Çadırlanma).....	50
7. Sarıkeçililerde Toplumsal Hayat.....	53
7.1. Yörük Ahlakı	57
7.2. Yörük Kadını	58
8. Sarıkeçililerde Hayvancılık.....	60
8.1. Keçi –Koyun.....	61
8.2. Keçi, Koç Katımı	64
8.3. Keçiye İsim Takma	64
8.4. Keçi- Koyun Kırkımı.....	66
8.5. Deve.....	68
9. Sarıkeçililerde Dokumacılık.....	70
9.1. Alaçuval	72
9.2. Kirmen (Eğirtmeç)	73
9.3. Seccade (Namazlık).....	74

9.4. Un Çuvalı.....	75
10. Sarıkeçililerde Dini Hayat	76

İKİNCİ BÖLÜM

Türklerin Geleneksel İnanç Sistemi ve Sarıkeçili Yörüklerine Yansıması	79
1. Geleneksel Türk Dini ve Şamanizm.....	79
1.1. Gök Tanrı Dini.....	80
1.2. Şamanizm	82
2. Kültler	84
2.1. Yer-Su Kültü	84
2.2. Atalar Kültü	85
3. Diğer Kültler	86
3.1. Orman ve Ağaç Kültü	86
3.2. Dağ kültü	90
3.3. Taş Kültü	91
3.4. Ateş Kültü	92
4. Türkler ve İslamiyet.....	93

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sarıkeçililerde Gelenek, Görenek ve İnanışlar	95
1. Geçiş Mensekleri (Dönemleri)	99
1.1. Doğumla İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	99
1.1.1. Doğum Öncesi	100
1.1.2. Doğum Ânı.....	102
1.1.3. Doğum Sonrası	104
1.1.4. Çocuğa Ad Verme.....	107
1.2. Evlenmeyle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	108
1.2.1. Düğün Öncesi Hazırlık ve Kız İsteme.....	111
1.2.2. Kına gecesi	113
1.2.3. Düğün Sırası ve Sonrası	114
1.3. Ölümle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	118

1.3.1. Defin Merasimi.....	118
1.3.2. Yuğ Töreni ve Yas Tutma	123
2. Bayramlar ve Törenlerle İlgili Gelenek	
Görenek ve İnanışlar	125
2.1. Kanlı Kurban (Sungu, Takdime).....	126
2.2. Kansız Kurban (Saçı).....	128
2.3. Akika Kurbanı.....	128
2.4. Adak Kurbanı.....	129
2.5. Sünnet	129
2.6. Nikâh.....	130
2.7. Asker Uğurlama ve Karşılama	131
3. Hayvanlarla İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	131
4. Nazarla İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	134
5. Göksel ve Tabiat Olaylarıyla İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	139
6. Günlerle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	142
7. Ocak ve Ateş İle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar	145
8. Renklerle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar.....	146
9. Halk Hekimliğine Bağlı Gelenek, Görenek ve İnanışlar	151
10. Atasözleriyle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanışlar.....	153
Sonuç.....	155
Kaynaklar.....	161
Kaynak Kişiler.....	171

KAYNAKLAR

- AK, M. 2017. Yörüklerde Kadın, The Journal of Academic Social Science Studies, Summer II, Sayı.58, 307-336. Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7172>
- AKSOY, E.,2001. “Yörük ve Türkmenlerin Sosyo-Kültürel Yapısı” (Kırıkkale Karakeçili Aşireti Örneği), Basılmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi S.B.E., Ankara,
- AKSOY, E., 2004. “Günümüz Kırıkkale Karakeçili Yörüklerinin Aşiret Yapısı”, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Güz, Sayı: 1.
- AKSOY, E., 2009. “The Identity Of Women In The Sub-Culture Of Nomadic Yuruks” Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 22.ss:23-28.
- AKSOY, H. (2011). “Sarıkeçili Yörüklerinde Hayvancılıkla İlgili Geleneksel İnanç ve Uygulamalar”, VIII. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi, İzmir.
- AKSOY, H. (2012). “Göçebelikten Yerleşikliğe Geçiş Sürecinde Sosyo-Kültürel Bağlamda Sarıkeçili Yörükleri”, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Bilimi Bilim Dalı, Ankara.
- AKSOY, H. (2014). “Çocuk Oyunlarının İşlevleri: Sarıkeçili Yörük Çocuk Oyunları” Milli Folklor Dergisi, Yıl: 26, Sayı:101, 265-276.
- AKŞİN, S., 1990, Türkiye Tarihi I, Cem Yay., İst.520s.
- ALAGÖZ, C. Arif., 1993. “Türkiye’de Yaylacılık Araştırmaları”, A.Ü. Türkiye Coğrafyası Dergisi, S:2, s.1-51, Ankara
- ALKAN, A., 1991. “Toroslarda Yayla Yerleşmeleri”, Kültür Bakanlığı, Halk Kültürünü Araştırma Dairesi Başkanlığı, Türk Halk Mimarisi Sempozyum Bildirileri, 5-7 Mart 1990, s.1-15, Konya.
- ALPTEKİN, M, 2007. “Silifke’de Eski Türk İnançlarının İzleri”, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- ALPTEKİN, M. (2019). “Mersin-Silifke Yörük Kültür Hayatında Kül”, Asia Minor Studies Journal, 7(1), 34-45.
- ANDREWS, P. Alford, (1994) Türkiye’de Etnik Gruplar, Çev: M. Köpüşoğlu, İstanbul.
- ANA BRİTANNİCA (Genel Kültür Ansiklopedisi), 1994. Haz. Hürriyet,1994: 32/ 253) İstanbul, Ana Yay. 438s.
- ARTUN, E., 2005. Türk halkbilimi, Kitabevi Yayınları, İstanbul,487s.

- ATALAY, B., 1985. Divan-ü Lügati't-Türk Tercümesi, C.II, Kabcacı Yay. Ankara, 725s.
- AVCIOĞLU D. Türklerin Tarihi, 1979 Cilt: 1, S 126, 3. Basım, Tekin Yay. İstanbul.
- AYDIN, E., 2011. Nasıl Müslüman Olduk, Kırmızı yayınları, İstanbul, 384s.
- AYDIN, M., 1985. "Konya'daki Manevi Halk İnançlarının Dinler Tarihi Açısından Tahlili", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 1, Konya,
- AYDIN, M., 2009. Konya Merkezdeki Manevi Halk İnançları, Nüve Kültür Merkezi ve Literatürk Yayınları, Konya, 140s.
- AYDIN, M., 1986. "Türklerde Hızır İnanç", S.Ü. İlahiyat Fakültesi Der., Konya,s. 2,
- AYDIN, M., 1994. "Şamanizm'in Eski Türk Dini Hayatı ile İlişkisi", IX. Türk Tarih Kongresi Bildirileri, Ankara,SS.492-500.
- AYDIN, S. ve YAGCI, M. 2013 "Sarıkeçililerin 'Eşkıyalığı' ve Konya Delibaş İsyanı Üzerine Değınmeler" Kebikeç Dergisi, Sayı.35, (2013): 59-112.
- BAŞUĞUR, E., 1996. "İçel Yöresinde Yaşayan Sarıkeçililer Takvim ve Meteorolojisinden Bir Kesit", I. Türk Halk Kültürü Araştırma Sonuçları, (Sempozyum Bildirileri II.), TC. Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.
- BATES, D.G., 1971. "Güneydoğu Anadolu'da Göçebe Yörük Yerleşmeleri Üzerine Bir Çalışma", Türkiye Coğrafi ve Sosyal Araştırmalar, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Coğrafya Enstitüsü, s. 245-292, İstanbul.
- BAYKARA, T, Türk Kültür Tarihine Bakışlar, Ankara 2001, s. 63
- BAZIN, M., 1994. "Orta Toros Yörüklerinden Sarıkeçili Aşireti", Çev. Hamdi Kara H., A.Ü. Türkiye Coğrafyası Dergisi, s:3, S.323-350, Ankara.
- BORATAV, P. Nail, 1982. Folklor ve Edebiyat I-II, AdamYayınları, İstanbul.224s.
- BORATAV, P.Nail, 1984. 100 Soruda Türk folkloru, Gerçek Yayınevi, İstanbul.334s.
- BULDUK, Ü., 1998. "İdari Ve Sosyal Açıdan Karakeçili Aşiretleri ve Yerleşmeleri", A.Ü. DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi, 30 (Ayrı Basım),
- BÜYÜKCAN-SAYILIR, Ş. (2012). "Göçebelik, Konar-Göçerlik Meselesi ve Coğrafi Bakımdan Konar-Göçerlerin Farklılaşması", Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi / Journal of Turkish World Studies, XII/1 (Yaz 2012), s.563-580.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., 2008. Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Yay., Ankara,346s.

- CANDAN, E., 2004. Türklerin Kültür Kökenleri, Sınırdışı Yay. İstanbul, 580s.
- COHEN, A., (1999), Topluluğun Simgesel Kuruluşu. Çev: KÜÇÜK, M. , Dost Kitabevi, Ankara,143s.
- ÇETİNTÜRK, S.,1943. “Osmanlı İmparatorluğunda Yörük Sınıfı Ve Hukuki Statüleri”, DTCFD, XX/II, Ankara.
- ÇOBANOĞLU, Ö., 2003. Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnançları, Akçağ Yayınları, Ankara, 288s.
- ÇORUHLU, Y., (2002). Türk Mitolojisinin Ana Hatları, Kabcacı Yayınevi, İstanbul,256s.
- DAVULCU, Mahmut (2012). “Türkiyede Nazar boncuğu Sanatı”, Antalya Rehberler Odası Dergisi, Sayı: 7, 96-99.
- DEMİR, Ö , BAKAR, N . (2016). Silifke Yörüklerinde Doğum, Evlenme ve Ölüm Gelenekleri Üzerine Bir Araştırma. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi , (35) , 111-133 . DOI: 10.21563/sutad.187113
- DENKER, B., 1960. “Güneydoğu Toroslarda Göçebelik (Dr. Wolf-Dieter Hütteroth’a Göre)”, Türk Coğrafya Dergisi Dergisi, Yıl: XVI, Sayı: 20,136-142, İstanbul
- DEVECİ, E., 2003. Yörük Kızı, Sesimiz Ofset, Silifke, 169s.
- DİVİTÇİOĞLU, S., 2000. Oğuz’dan Selçuklu’ya, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 158s.
- DİVİTÇİOĞLU, S., 2000. Osmanlı Beyliğinin Kuruluşu, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul,165s.
- DULKADİR,H.,1993.”Toros Sarıkeçililerinde Göçer Hayat ve Bu Hayatın Etrafında Teşekkül Eden Folklor”, Halk Edebiyatı ve Etnoğrafya, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- DULKADİR, H.(1993). Yörükler, İçel Kültür Dergisi, Sayı. 29, Eylül, Mersin: Kültür Ofset
- DULKADİR, H., 1997. Sarıkeçililer, Çağlar Ofset, Mersin, 186s.
- DULKADİR, H. “Yörüklerde Dokumalar” Toroslarda Yörükler (Erdemli ve Silifke Çevresi), Kargıpınarı Belediyesi Kültür ve Sanat Yayınları, Mersin 2010.
- DURMUŞ, İ., 2005. “Eski Türklerde Askeri Kültür”, Silahlı Kuvvetler Dergisi, Temmuz 2005, S:385, S.5-2
- DOĞAN, A, v.d. 2010. Toroslar’da Yörükler Erdemli ve Silifke Çevresi, Berikan Yayınevi, Ankara, 335s.
- ECER, A. Vehbi, 1991. “Türklerin Müslüman Olmalarında Eski Dinî İnanışların Rolü”, Milli Kültür Dergisi, Nisan, Sayı 83, ss.42-44
- EMİN EFENDİ, M. İstanbul’dan Orta Asya’ya Seyahat, Haz. R. Akdemir, Ankara, 1986.

- ELİADE, M., 1999. Şamanizm, Çev.: İsmet Birkan, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara, 560s.
- ELİADE, M., 2009. Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi, Cilt III, Kabcacı Yay., İstanbul, 328s.
- ELİADE, M., 1997. Dinler Tarihi Sözlüğü, Çev., TOPAÇOĞLU, F., İnsan yay., Ankara, 368s.
- ERDEN, A., 1994. "Günümüz Toros Yörüklerinden İzlenimler ", I. Akdeniz Yöresi Türk Topulukları Sosyo- Kültürel Yapısı (Yörükler) Sempozyumu Bildirileri, Antalya 25-26 Nisan, s.140
- EROĞLU, A. Hikmet, 2006. Türk Halk İnançlarına Giriş, Aziz Andaç Yayınları, Ankara,
- EROĞLU, A. Hikmet, 2017. Halk İnanışları, Ed. Durmuş Arık, A. Hikmet Eroğlu, Grafiker Yayınları, Ankara.
- ERGİN, M., 2001. Orhun Abideleri, Boğaziçi Yay., İstanbul, 191s.
- ERÖZ, M., 1977. Türkiye'de Alevilik v Bektaşilik, Otağ Matbaacılık, İstanbul, 439s.
- ERÖZ, M., 1991. Yörükler, Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı Yay., İstanbul, 330s.
- ERÖZ, M., 1992, Eski Türk Dini (Gök Tanrı İnanıcı) ve Alevilik Bektaşilik, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İst.
- EYÜBOĞLU, İ., Zeki, 2007. Anadolu İnançları, Derin Yay., İst. 240s.
- GÖKBİLGİN, M. Tayip, 1957. Rumeli'de Yörükler, Tatarlar ve Evlâd-ı Fatihan, İ.Ü. Ed. Fak. Yayını, İstanbul, 342s.
- GÖKÇE, M., "Seyyahlara Göre 19. Yüzyılda Türkmen Ailesi", II. Ulusal Yörük Türkmen Çalıştayı Bildiriler Kitabı, 24-26 Şubat 2017, Akdeniz Üniversitesi Yayinevi (YÖRKAM) Antalya, (210-220). s.210-211.
- GÜNDÜZ, T., 1997. Anadolu'da Türkmen Aşiretleri Boz-Ulus Türkmenleri, Ankara, 224s.
- ESİN, E., 2004. Orta Asya'dan Osmanlıya Türk Sanatında İkonografik Motifler, Kabcacı Yayınevi, İstanbul, 457s.
- GELEKÇİ, C., 2004. Türkiyat Araştırmaları Yıl: L, Sayı: 1, Güz s.11 Türk Kültüründe Oğuz-Türkmen-Yörük Kavramları, Ankara.
- GENÇ, R., 1987. Karahanlı Devlet Teşkilatı (XI Yüzyıl), (Türk Hakimiyet Anlayışı Ve Karahanlılar), Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 372s.
- GENÇ, R., 1999. Türk İnanışları İle Milli Geleneklerinde Renkler ve Sarı Kırmızı Yeşil, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara, 100s.
- GÖKALP, Z., 2007. Türk Medeniyet Tarihi, Elips Kitap Yayınları, Ankara, 332s.

- GÖKYAY, O. Ş. 1976. Dede Korkut Hikâyeleri, MEB Yay. İstanbul.
- GÜNDÜZ, Ş., 1998. Din ve İnanç Sözlüğü, Vadi Yayınları, Ankara, ss.468.
- GÜNDÜZ, T., 1997. Anadolu'da Türkmen Aşiretleri Boz-ulus Türkmenleri 1540-1640.
- GÜNDÜZ, T., 1997, Türkmen adına dair bazı fikirler, G.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 1,2,
- GÜNGÖR, E., 1988. Tarihte Türkler, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 455s.
- GÜNGÖR, H., 2002. Eski Türklerde Din ve Düşünce, Türkler, C.3, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara.
- GÜNGÖR, K., 1941. "Cenubi Anadolu Yörüklerinin Etno-Antropolojik Tetkiki", Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Ve Etnoloji Enstitüsü Neşriyatı, Ankara,
- HALAÇOĞLU, Y., 2006. XVIII. Yüzyılda XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi, TTK Yay., Ankara,179s.
- HALDUN, İ., 2004. Mukaddime, I-LL cilt, Çev. ULUDAĞ, S.,3. Baskı, Dergah Yayınları, İstanbul,1221s.
- HEYET, C., 1996. "Türklerin Tarihinde Renklerin Yeri". Nevruz ve Renkler. Haz. Sadık Tural ve Elmas Kılıç. Ankara: TDK Yay. 55-61.
- HENRİ De Couliboeuf, Türkmenler Arasında, Çev. R. Akdemir, Ankara, 1985.
- İNAN, A., 2000. Tarihte ve Bugün Şamanizm, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara,229s.
- İNAN, A., 1976. Eski Türk Dini Tarihi, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul,280s.
- İNAN, A.,1987. Makaleler ve İncelemeler, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,712s.
- İNAN, A., 1964. "Yasa, Töre-Türe ve Şeriat", Türk Kültürü Araştırmaları. 1/1. Ankara
- İNAN, A., 1972. Tarihte ve Bugün Şamanizm, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 229s.
- İNAN, A., 1995. Tarihte ve Bugün Şamanizm, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 229s.
- İNALCIK, H., 1993. Osmanlı İmparatorluğu: Toplum ve Ekonomi Üzerinde Arşiv Çalışmaları Ve İncelemeler, Eren Yayıncılık, İstanbul,466s.
- İNALCIK, H., 1996. "The Yürüks: Their Origins, Expansion And Economic Role", Oriental Carpet And Textile Studies, London.
- İNALCIK, H., 2011. Kuruluş ve İmparatorluk Sürecinde Osmanlı, Devlet, Kanun, Diploması, Timaş yayınları, İstanbul,304s.

- JOHANSEN, U., 2005. 50 Yıl Önce Türkiye’de Yörüklerin Yayla Hayatı, çev. POYRAZ, M., T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, 165s.
- KADİRZADE, K. İbrahim oğlu, 2005. Adetler İnançlar ve Türklerin Soy Kütüğü Meselesi, Akt. DOĞAN, A., Akçağ yay., Ankara, 144s.
- KAFESOĞLU, İ., 1989. Türk Mili Kültürü, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.
- KAFESOĞLU, İ., 1980. Kutad-Gu Bilig Ve Kültür Tarihimizdeki Yeri, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul,
- KAFESOĞLU, İbrahim, (1996). Türk Millî Kültürü, Boğaziçi yayınları, 14. Baskı.
- KAFESOĞLU, İ., 1976. Asya Türk Devletleri Türk Dünyası El Kitabı, Ankara,
- KAFESOĞLU, İ., “Türkmen Adı, Manası Ve Mahiyeti”, Jean Den Armağanından Ayrı Basım, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1958.
- KAFESOĞLU, İ., 1980. Eski Türk Dini, Kültür Bak. Yay., Ankara, 67s.
- KALAFAT, Y., 2001. Türk Dünyası Halk İnançları, Türk Ocakları Trabzon Şubesi Yayınları:12, Trabzon.
- KALAFAT, Y., 2000. Türk Dünyası Karşılaştırmalı Türkmen Halk İnançları, Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi, Ankara.
- KALAFAT, Y., 1990. Doğu Anadolu’da Eski Türk İnançının İzleri, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara
- KALAFAT, Y., 2004. Altaylardan Anadolu’ya Kamizm, Şamanizm, Yeditepe Yay. İstanbul.
- KALAFAT, Y., 1994. Makedonya Türkleri Arasında Yaşayan Halk İnançları, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul.
- KALAFAT, Y., 2011. Türk Kültürlü Halklarda Ölüm, Berikan Yay., Ankara, 266s.
- KALAFAT, Y., 2006. Doğu Anadolu’da Eski Türk İnançlarının İzleri, Ebabel Yay. Ankara, 312s.
- KARASAR, N., 1982. Bilimsel Araştırma Yöntemi, Ankara, 292s.
- KARASAR, N. 1994. Bilimsel Araştırma Yöntemi, 6. baskı, Ankara, Tekişik Matbaası, s.109,111.
- KARAOĞLAN, H., 2003. “Pazarcık Yöresi Alevilerinde Ölüm ve Ölü İle İlgili Uygulamalar”, KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi 2, Kahramanmaraş.
- KARIN, A. Metin ve OYAN, S. (2015). “Mersin’de Yaşayan, Son Yörükler Olan Sarıkeçililer’in Yaşantıları, Kültürel Özellikleri Ve Yörük Müziği Üzerine Bir Araştırma”, Atatürk Üniveristesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi Journal of the Fine Arts Institute (GSED), Sayı/Number 35, Erzurum 2015, 271-285.

- KAŞGARLI M., 1192. Divan-ı Lügatüt Türk, Çev.: Atalay, B., III. TDK. Ankara.
- KAYALI, N.,2010. Mersin Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri, Mersin Üni., Sosyal Bilimler Ens.,Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin.
- KILIÇ, Hatice Çiğdem, (2003). Türk Kültüründe İnanç ve İnanışlar, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KILINÇ, N., 2010. “Antalya Yöresi Yörük Fıkraları Üzerine Bir Araştırma”, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta
- KİRMAN, M A. (2016). Din Sosyolojisi Sözlüğü, Adana: Karahan Kitabevi.
- KÖPRÜLÜ, F., 1959. Osmanlı Devletinin Kuruluşu, Türk Tarih Kurumu, Ankara,
- KÖPRÜLÜ, F., 1981. Türk Edebiyat Tarihi, Ötüken Yayınları, İstanbul
- KUTLU, M. Muhtar, 1992. “Yaşayan Bir Alt Kültür Geleneği, Anadolu Göçer Kültürü”, Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları: 164 Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:34 Ferya Matbaası, Ankara.
- LINDNER, R.P. (2000), Ortaçağ Anadolu’sunda Göçebeler ve Osmanlılar, Çev., Müfit Günay, Ankara: İmge Yayınları.
- MARDİN, Ş., 1969. Din ve İdeoloji, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara,182s.
- NURMEMMEDOĞLU, A, 1999. “Kayının Oğullarından Karakeçililer” Türk Kültüründe Karakeçililer, Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri, 3 Haziran 1999, Ankara, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- OCAK, A.Yaşar, 1983. Bektaşî Menakıplarında İslâm Öncesi İnanç Motifleri, Enderun Kitabevi, İstanbul,262s.
- OĞUZ, Z., 2004. Yaylaların Özgür Çocukları Yörükler , Fidan Ofset, Konya,120.
- ORKUN, H. Namık, 1946. Türk Tarihi, Akba Yayınları, Ankara,197s.
- ÖGEL, B., 1978. Türk Kültür Tarihine Giriş I Türk Kültür Tarihine Giriş I, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara
- ÖGEL, B.,(1991). Türk Kültür Tarihine Giriş, C. VI. Kültür Bakanlığı Yay., Ankara, 440s.
- ÖGEL, B., 1995. Türk Mitolojisi C.II, Türk Tarih Kurumu Yayınları, İstanbul.610s.
- ÖGEL, B., 2003. Türk Mitolojisi C.I, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.644s.

- ÖGEL, B., 1971. Türk Mitolojisi I. Cilt (Kaynakları ve Açıklamaları İle Destanlar), Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,
- ÖGEL, B. 1978. Türk Kültür Tarihine Giriş I, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- ÖGEL, B., 2001. Türk Kültürünün Gelişme Çağları, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul,788s.
- ÖNGÖR, S., 1964. "Ortadoğu Ülkelerinde Göçebe Hayatın Bugünkü Şartları ve Göçebe Nüfusun Sedantarizasyonu", A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi, Cilt: IX, Ankara
- ÖRNEK, S. Veyis, 1998. İlkelerde Din, Büyü, Sanat, Efsane, Gerçek Yayınları, İstanbul,229s.
- ÖRNEK, S. Veyis, 1995. Türk Halk Bilimi, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,264s.
- ÖRNEK, S. Veyis, 1971. Anadolu Folklorunda Ölüm, AÜ. DTCF. Yay.
- ÖRNEK, S. Veyis, 1977."Geçiş Dönemleri", Türk Halk Bilimi, Ankara, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- PEKİN, E., 1975. Sanat Dünyamız, Yıl 2.Sayı 5,Yapı Kredi Yay.,SS.14,17.
- RAGİBOVA, İ., 2008. Kırgızistan'da Yaşayan Ahıska Türklerinin Folkloru, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili Ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Konya
- ROUX, J.Paul., 1999. Altay Türklerinde Ölüm, çev. KAZANCIGİL, A., Kabcacı Kitabevi, İstanbul.352s.
- ROUX, J.Paul., 1998. Türklerin ve Moğolların Eski Dini, çev. KAZANCIGİL, A., İşaret Yayınları, Ankara, 303s.
- SAKATOĞLU, S. Son Göçerler Sarıkeçililer, Atlas Dergisi, Şubat 1999, sayı: 71, Son Göçerlere Göç Yasağı, Tempo dergisi, 17 Nisan 2008).
- SAMANCI, Z. Asıye, 2008. "Konya/Beyşehir İlçesindeki Manevi Halk İnançlarına Dinler Tarihi ve Din Fenomenolojisi Açısından Bir Yaklaşım", Selçuk Üni.,Sosyal Bilimler Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya .
- SARIKÇIOĞLU, E., 2008. Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi, Fakülte Kitabevi, Isparta,459s.
- SELÇUK, A., 2004. Tahtacılar (Mersin Tahtacıları Üzerine Bir Araştırma), Yeditepe Yay., İstanbul,379s.
- SOMUNCU, M. 2005. Aladağlar: Yaylacılık ve Dağ Göçbeciliği Konusunda Bir Araştırma, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara, 300s.
- SOYLU, S., 1993. Oğuzlar ve Türkmenler, İK.II/25
- SÜMER, F. 2010. "Türk Çadırları" Toroslarda Yörükler (Erdemli ve Silifke Çevresi), Kargıpınarı Belediyesi Kültür ve Sanat Yayınları, Mersin

- SÜMER, F., 1994. “Yörükler”, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul,510s.
- SÜMER, F., 1999. Oğuzlar (Türkmenler), Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınevi, İstanbul,
- SÜMER, F., 1992. Oğuzlar (Türkmenler), Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, 211s.
- SÜMER, F., 1952. “XVI. Asır’da Anadolu, Suriye, ve Irak’ta Yaşayan Türk Aşiretlerine Umumi Bir Bakış”, İ.Ü. İktisat Fakültesi Mecmuası.
- ŞAHİN, İ.,1999. “Göçebeler”, Osmanlı, IV, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara,
- ŞAHİN, İ., 1982. “Osmanlı İmparatorluğunda Konar-Göçer Aşiretlerin Hukuki Nizamları”, Türk Kültürü Türk Kültürü, XX/227.
- ŞAHİN, İ., 2006. Osmanlı Döneminde Konar Osmanlı Döneminde Konar-Göçerler, Eren Yay., İstanbul,310s.
- ŞAHİN, İ.,2010. “Göçebeler ve Küreselleşme: Merkezî Asya Göçebeleri Örneği”,International Journal of Central Asian Studies Volume 14, ss.201,211.
- ŞAPOLYO, E. Behnan, 1964. Mezhepler ve Tarikatlar Tarihi, Elif Kitabevi, İstanbul,555s.
- ŞERAFETTİN, T., 1994. Türk Kültür Tarihi, Bilgi Yayınları, Ankara,358s
- Sümer Şenol, Yörüklerin Göç Yolu, Yörükler Derneği Yayını, s.3, Isparta-2003
- TANYU, H., 1968. Türklerde Taşla İlgili İnançlar, A.Ü. Yayınları, Ankara, 240s.
- TEZCAN, M., 1996. Kültürel Antropoloji, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,226s.
- TUFAN, G., 1997. Türkmen Adına Dair Bazı Fikirler, G.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi
- TURAN, O., 1993. Selçuklular ve İslamiyet, Boğaziçi Yay., İstanbul,206s.
- TUNÇDİLEK, N., 1964. “Türkiye’de Yaylalar Ve Yaylacılık”, İ.Ü. Coğ. Ens. Derg. C:7, S:14, S.15-28, İstanbul.
- TUNÇDİLEK, N., 1967. Türkiye İskan Coğrafyası-Köy Altı İskan Şekilleri, İ.Ü. Coğ. Ens. Yay., İstanbul,167s.
- TUZTAŞ-HORZUMLU, A. H. (2014) “Sarıkeçili Yörük Yaşamında Deve” Deve Kitabı, Editörler: Emine Gürsoy Naskali, Erkan Demir, Kitabevi, İstanbul.
- TUZTAŞ-HORZUMLU, A. H. (2014). Konup-Göçmek, Yerleşmek ve Yaşamak: Sarıkeçililerde Mekan ve Anlatı, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- TUZTAŞ-HORZUMLU, A. H. (2017) “Somut Olmayan Kültürel Miras: Konargöçer Sarıkeçili Yörükleri”, 8. Milletlerarası Türk Halk Kültü-

- rü Kongresi Bildirileri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 3519, Ankara.
- TUZTAŞ HORZUMLU, A . (2017). “Presenting Nomadic Culture, Association Activities And Yoruk Festivals”. Journal of Turkology, 27 (2) ,239-255. DOI: 10.18345/iuturkiyat.370071
- TÜMER G., KÜÇÜK, A., 1988, Dinler Tarihi, Ankara, Ocak Yayınevi, İst.,504s.
- TÜMER G., KÜÇÜK, A., 1998. Türk Din Tarihi, Laçın Yay., Kayseri,538s.
- TÜRKDOĞAN, O.,2002. Türk Ailesinin Genel Yapısı, Çamlıca Yayınları, İstanbul,790s.
- URAZ, M.,1992. Türk Mitolojisi, Mitologya Yayınları, İstanbul, 244s.
- ÜLKEN, H.Ziya, 1971. “Anadolu Örf Ve Adetlerinde Eski Kültürlerin İzleri”, Ankara İlahiyat Fakültesi Dergisi, XVII, Ankara.
- VATAN , Ö., 2004. “Kızılbaşlık ve Türkmenler” Hacı Bektaşî Veli Dergisi , Sayı 32.
- YALGIN (YALMAN), A.Rıza., 1993. Cenupta Türkmen Oymakları I, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,309s.
- YALGIN (YALMAN), A.Rıza., 1993. Cenupta Türkmen Oymakları II, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,555s.
- YILDIRIM, D. 1998. Türk Bitiği, Akçağ Yay., Ank.s.352.
- YILMAZ, E., 1998. “Göçebe Hayvancılığa Dayalı Yaylacılık”, Doğu Akdeniz Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, 4.
- YÜKSEL K.,2009. “Antalya Yöresi Yörüklerinde Av”, Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi, Yıl 1,Sayı 1.
- YÜZBAŞIOĞLU, E.,2003. Mehmed'im Atar Emmisi Gapar, Yüksel Ofset,Mersin,61s.
- ŞAHİN, İ., (2004). “The Oghuz Turks Of Anatolia”, Journal of Turkic Civilization Studies, No:1, Kırgız Türk Manas Üniversitesi Yayınları:62, Bişkek, ss.227-252,
<http://edergi.manas.edu.kg/index.php/jtcs/article/viewFile/1007/650>
[Http://www.Haberyoruk.Com/Yoruk/Pervin-Coban-Savrandan-Ozelestiri/](http://www.Haberyoruk.Com/Yoruk/Pervin-Coban-Savrandan-Ozelestiri/)
- TÜRK DİL KURUMU, <http://tdkterim.gov.tr/bts>
- GÜLNAR POYRAZ GAZETESİ,1986. yıl1, sayı 28, ve 17 Kasım, s.7.

KAYNAK KİŞİLER

- 1) İsmail BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 2) Rukiye BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 3) Bayram BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 4) Musa BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 5) A.İhsan BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 6) Yüksel BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 7) Sultan BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 8) Ali BACAĞ, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 9) Mustafa ÖKSÜZOĞLU. Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 10) Ramazan GÖBÜT, Görüşme, 12 Şubat 2011, Tisan Sahili, Silifke.
- 11) Bekir GÖK, Görüşme, 11 Şubat 2011, Kızkalesi Sahili, Erdemli.
- 12) Bekir GÖK'ün eşi, Görüşme, 11 Şubat 2011, Kızkalesi Sahili, Erdemli.
- 13) Celal GÖK, Görüşme, 11 Şubat 2011, Kızkalesi Sahili, Erdemli.
- 14) Neslihan GÖK, BULUT, Görüşme, 11 Şubat 2011, Kızkalesi Sahili, Erdemli.
- 15) Semra GÖK, Görüşme, 11 Şubat 2011, Kızkalesi Sahili, Erdemli.
- 16) Mustafa BULUT, Görüşme, 11 Şubat 2011, Kızkalesi Sahili, Erdemli.
- 17) Necati GÖK, Görüşme, 11 Şubat 2011, Narlıkuyu Sahili, Silifke.
- 18) Necati GÖK'ün eşi, Görüşme, 11 Şubat 2011, Narlıkuyu Sahili, Silifke.
- 19) Mehmet GÖK, Görüşme, 11 Şubat 2011, Narlıkuyu Sahili, Silifke.
- 20) Hüseyin GÖK, Görüşme, 11 Şubat 2011, Yeşilovacık Sahili, Silifke.
- 21) Pervin Çoban SAVRAN, Görüşme, 14-15 Eylül 2012, Çumra, Konya.
- 22) Kadir KEÇEBAŞ, Görüşme, 14 Eylül 2012, Çumra, Konya.
- 23) Murat LEYLEK, Görüşme, 14 Eylül 2012, Çumra, Konya.
- 24) Ömer YAGAL, Görüşme, 15 Eylül 2012, Merkez, Konya.
- 25) Hanife YAGAL, Görüşme, 15 Eylül 2012, Merkez, Konya.
- 26) İbrahim KARADAYI, Görüşme, 14 Eylül 2012, Çumra, Konya.
- 27) Bekir YAKAL, Görüşme, 14 Eylül 2012, Çumra, Konya.
- 28) Ahmet BUDAK, Görüşme, 22 Aralık 2012, Ortaören köyü, Silifke.

Orta Toroslarda Yaşayan Sarıkeçili Yörükleri
(Gelenek, Görenek ve İnanışları)

- 29) Ayşe BUDAK, Görüşme, 22 Aralık 2012, Ortaören köyü, Silifke.
- 30) Mehmet BUDAK, Görüşme, 22 Aralık 2012, Ortaören köyü, Silifke.
- 31) Hanife BUDAK, Görüşme, 22 Aralık 2012, Ortaören köyü, Silifke.
- 32) Sultan BUDAK, Görüşme, 22 Aralık 2012, Ortaören köyü, Silifke.
- 33) Meryem BUDAK, Görüşme, 22 Aralık 2012, Ortaören köyü, Silifke.

»